

На питање, да ли постоји једна реч која човеку може да буде водич кроз цео живот, Конфуције је рекао да је то шу. Савесност (шу), негативна формулација овог начела, гласи: Оно што не желиш себи, не чини другима.

Алтруизам, који се испољава кроз бригу о другим људима и поступке који доприносе њиховој добробити, представља важан циљ васпитања. Алтруизам је од велике важности за опстанак и развој појединца, као и за функционисање и напредак друштва. Стога је разумљиво што се проучавању и истраживању алтруизма посвећује велика пажња. Иако је алтруизам предмет многих проучавања, значење овог појма изазива одређене недоумице и неслагања, што се види из начина његовог дефинисања. За већину дефиниција, заједничко је схватање да је алтруистички поступак учињен свесно и намерно, ради добробити другог.

Разлике и неслагања јављају се у делу дефиниције који се односи на личну добит, или губитке (односно жртву) актера алтруистичког поступка. Аутори неких дефиниција наглашавају неопходност алтруистичког поступка по добробит других, без упуштања у расправу о последицама по добротинитеља. Схватање, да алтруизам (као и његова супротност - егоизам) може бити различитог интензитета, чини излишном расправу - о томе шта јесте, а шта није алтруизам. Према овом схватању, на екстремно алтруистичком крају су понашања која максимално доприносе добробити другог, и по цену сопствене штете. На другом, екстремно егоистичком крају, налазе се понашања која максимално доприносе личној добити, чак и на рачун других. Алтруизам се испољава кроз давање и дељење материјалних добара, помагање у неком послу, спасавање у опасности, пружање утехе и других видова социјалнопсихолошке подршке.

У свакодневном животу се сусрећемо са појмом алтруизма, који има своје место и у еволуционој биологији. Једно од значења у еволуцији овог појма је реципрочност типа "почеши ми леђа па ћу ја твоја".

Неки би етичари можда рекли да такав однос не би требало да се назива алтруизмом, јер ту нема никакве несобичности и да је то узајамна рачуница. Постоје и биолози који деле становиште да је за ову врсту односа погрешно користити појам алтруизам. Ипак, термин реципрочног алтруизма постоји и користи се у еволуционој биологији и разликује се значењем од оног које знамо из свакодневног живота. У еволуционој биологији се чешће среће друго одређење овог термина и то је тзв. еволуциони алтруизам, који значи понашање при коме субјекат смањује своју адаптивну вредност, смањује вероватноћу свог преживљавања и репродукције, а повећава те карактеристике неком другом. То је дефинисано преко броја потомка, што је дефиниција алтруизма у свакодневном говору. Видимо и одсуство било какве психолошке компоненте, намере, итд.

Илустрације ради, ако ја изађем са друштвом на вечеру и поједем већи део хране са овала, ја сам се понашао по биолозима као алтруиста, док сам по неким свакодневним нормама био себичан. Уздражавање од репродукције, које може бити из веома себичних разлога јер људи не желе да се бакћу са децом, у еволутивном смислу може се протумачити као алтруистично понашање. С друге стране, оно што у свакодневном говору означавамо као психолошки алтруизам, брига о потомству је у еволутивном смислу егоистично понашање. Инвестирате у своје потомство и еволуција то не цени као алтруизам. Када се срећете са појмом алтруизма у биолошким текстовима, то има сасвим другачије значење него што ми то уобичајено подразумевамо. Такође, у јавности је могуће често чути формулацију "ген за ово, ген за оно" и неретко се наводе неке веома сложене особине и понашања људи. Исто тако је потребно знати шта ми то подразумевамо када користимо такву врсту формулација.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com